

VALO PARTNERS

Uuraisten kunta
toimitettu sähköpostitse kirjaamo@uurainen.fi

OIKAISUVAATIMUSPYYNTÖ**ASIA**

Oikaisuvaatimuspyyntö Uuraisten kunnan koululais- ja asiointikuljetuksia lukuvuosille 2024-2027 koskevassa hankinnassa.

OIKAISUVAATIMUSPYYNNÖN ESITTÄJÄ

Uuraisten Liikenne Ky (y-tunnus: 0283054-2)

ASIAMIES JA PROSESSIOSOITE

Asianajaja Kiira Koponen
VALO Partners Asianajotoimisto Oy
Kalevankatu 14 c 12, 00100 Helsinki
puh. 041 3111 958
kiira.koponen@valopartners.fi

Oikaisuvaatimuspyynnön kohteena olevasta päätöksestä tullaan jättämään markkinaoikeudelle valitus 17.5.2024.

LIIKESALAISUUDET

Oikaisuvaatimuspyyntö ei sisällä Uuraisten Liikenne Ky:n liikesalaisuuksia.

OIKAISUVAATIMUSPYYNTÖ

Uuraisten Liikenne Ky (jäljempänä myös "Yhtiö") kunnioittavasti pyytää, että Uuraisten kunta (jäljempänä "hankintayksikkö") kumoaa 6.5.2024 tekemänsä hankintapäätöksen (§ 89) reittien 2, 12, 14 ja 21 osalta, hylkää O&P Liikenne Oy:n tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen kyseisten reittien osalta, suorittaa tarjousvertailun uudelleen kyseisten reittien osalta sekä valitsee toiseksi edullisimman tarjouksen jättäneen Uuraisten Liikenne Ky:n kyseisten reittien palveluntuottajaksi jäljempänä esitettävin perustein.

VAATIMUSTEN PERUSTELUT*Asian tausta*

Hankintayksikkö on pyytänyt tarjouksia koululais- ja asiointikuljetuksista Uuraisten kunnassa lukuvuosille 2024-2027. Kyseessä on EU-kynnysarvon ylittävä palveluhankinta.

VALO PARTNERS

Hankinta on jaettu 22 reittiin, joista Uuraisten Liikenne Ky on jättänyt tarjouksen seuraaviin reitteihin:

1. Reitti 1
2. Reitti 2
3. Reitti 3
4. Reitti 10
5. Reitti 11
6. Reitti 12
7. Reitti 14
8. Reitti 21

Hankintayksikkö on saanut tarjouskilpailussa yhteensä yksitoista (11) tarjousta. Hankintayksikkö on hyväksynyt O&P Liikenne Oy:n tarjouksen mukaan tarjouskilpailuun, vaikka sen olisi tullut poissulkea heidän tarjouksensa tarjouskilpailusta tarjouspyynnön vastaisena ainakin reittien 1, 2, 3, 11, 12, 14 ja 21 osalta ja valita Uuraisten Liikenne Oy kaikkien näiden reittien sopimustoimittajaksi.

Hankintapäätös on annettu Yhtiölle tiedoksi sähköpostitse 7.5.2024.

O&P Liikenne Oy:n tarjouspyynnön vastaisuus

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesta ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 74 §:n mukaan tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa tavaran, palvelun tai rakennusurakan olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta.

Reitit 2, 12 ja 14

Tarjouspyynnön liitteenä 4 olleessa tarjouslomakkeen kohdassa 2. ”Tarjouksen kohde ja hinta” on edellytetty tarjoajan tarjouksen jättämällä vakuuttavan seuraavaa: ”Olen tutustunut tarjousasiakirjoihin ja sitoudun järjestämään alla mainittujen reittien liikennöinnin tarjousasiakirjoissa määriteltyjen ehtojen mukaisesti seuraavalla kalustolla seuraavaan hintaan”. Tarjouksen jättämällä tarjoaja on siten sitoutunut järjestämään kaikkien tarjoamiensa reittien liikennöinnin ilmoittamallaan kalustolla.

Tarjouslomakkeen kohdassa ”Tarjottu kalusto” on lisäksi nimenomaisesti pyydetty tarjoajia ilmoittamaan kunkin tarjoamansa auton merkki, malli, käyttöönottovuosi ja EURO-päästöluokka. Tarjoajien on tullut lisäksi ilmoittaa, mille reitille tai reittien yhdistelmille ilmoitettua autoa tarjotaan.

Tarjouspyynnön liitteenä olleessa sopimusluonnoksessa on puolestaan todettu, että ”tällä sopimuksella ostaja ostaa valitulta liikennöitsijältä ajalla 08.08.2024 – 31.5.2025 harjoitettavan ostoliikenteen, jonka järjestämiseen liikennöitsijä on

VALO PARTNERS

tarjouksen tehdessään sitoutunut tarjouskilpailuasiakirjoissa määriteltyjen ehtojen mukaisesti”.

O&P Liikenne Oy on tarjonnut ja näyttänyt ensin tulleen valituksi, ennen kunnanjohtajan muutettua ehdotusta, mm. reiteille 1, 2, 3, 11, 12 ja 14. Kyseisille reiteille tarjoaja on kuitenkin tarjouksessaan ilmoittanut tarjoavansa ainoastaan yhtä ajoneuvoa ilmoittamalla tarjouksessaan seuraavaa: ”Uusi hankittava ajoneuvo, Euro 3”.

Hankintayksikkö on tarjousajan päättymisen jälkeen pyytänyt tarjoajalta selvitystä siitä, miten tämä aikoo hoitaa kaikkien kyseisten reittien liikennöinnin yhdellä ajoneuvolla.

Selvityspyyntöön 2.5.2024 antamassaan vastauksessa O&P Liikenne Oy on todennut, että ”Isomman linja-auton osalta olen jättänyt tarjouksen jokaiseen reittiin, mikä vaatii isomman kaluston käytön”. Lisäksi vastauksessaan tarjoaja on todennut seuraavaa: ”Ymmärrän, että yhdellä ajoneuvolla ei kaikkia ison linja-auton reittejä pysty hoitamaan. Olen ymmärtänyt, että Uuraisten kunta neuvottelee reiteistä liikennöitsijöiden kanssa, jolloin sekä kunta että liikennöitsijä pääsee mahdollisimman hyvään lopputulokseen”.

O&P Liikenne Oy on siten vahvistanut jättäneensä tarjouksen reiteille, joiden liikennöintiä se ei kuitenkaan ole voinut tosiasiasa hoitaa hankinta-asiakirjoissa asetettujen ehtojen mukaisesti kyseisille reiteille tarjoamallaan yhdellä ajoneuvolla. Tarjouspyyntöasiakirjoissa ei myöskään ole missään kohdassa ilmoitettu hankintayksikön tarjosten saapumisen jälkeen neuvottelevan tarjoajien kanssa reiteistä ja vasta tällaisten neuvotteluiden jälkeen tekevän asiassa hankintapäätöksen siitä, kuka tarjoaja millekin reitille valitaan.

Hankintapäätöksestä käy ilmi, että O&P Liikenne Oy on ilmoittanut tarjousajan päättymisen jälkeen luopuvansa tarjouksestaan reittien 1, 3 ja 11 osalta, joiden reittien osalta valituksi on tullut seuraavaksi edullisimman tarjouksen tehnyt Uuraisten Liikenne Ky. Hankintayksikkö on antanut, tästä selkeästi tarjouspyynnön vastaisuudesta huolimatta, tarjoajalle mahdollisuuden peruuttaa tarjouksensa valitsemiensa reittien osalta, joita se tosiasiasa ei olisi kyennyt tarjoamallaan ajoneuvolla liikennöimään ja samalla antaa tarjoajan valita tarjoamistaan reiteistä ne, joista kertyy sille eniten ajettavia kilometrejä, ja jotka se tarjoamallaan kalustolla kykenee ajamaan.

Uuraisten Liikenne Ky katsoo, että kuvatulla menettelyllään hankintayksikkö on toiminut hankintalain vastaisesti. O&P Liikenne Oy:n tarjouspyynnön vastaista tarjousta ei olisi tullut ottaa lainkaan mukaan tarjousvertailuun reittien 1, 2, 3, 11, 12 ja 14 osalta, sillä tarjouspyynnössä tarjoajille kyseisten reittien osalta annettujen tietojen perusteella hankintayksikölle on tullut olla täysin selvää, ettei O&P Liikenne Oy kykene ajamaan näitä kaikkia tarjoamia reittejä ilmoittamallaan yhdellä ajoneuvolla, minkä tosiasian tarjoaja on lisäselvityspyyntöön antamassaan vastauksessaan vahvistanut. Viimeistään kyseisen vastauksen saatuaan hankintayksikön olisi tullut hylätä tarjous tarjouspyynnön vastaisena kyseisten reittien osalta. Tarjoajan käsitys siitä, että hankintayksikkö neuvottelisi liikennöitsijöiden kanssa, ei ole tarjousasiakirjojen nojalla eikä myöskään hankintalain nojalla ole ollut mahdollista, koska kyseessä

VALO PARTNERS

on ollut avoimella menettelyllä toteutettu tarjouskilpailu, jossa hankintapäätös on tullut tehdä ainoastaan tarjouksista ilmenevien annettujen tietojen perusteella.

Tarjouspyynnön kohdassa 2 on edellä todetuina tavoin yksiselitteisesti edellytetty tarjoajan vakuuttavan tutustuneensa tarjousasiakirjoihin ja sitoutuvansa järjestämään tarjouksessa ilmoittamiensa reittien liikennöinnin tarjousasiakirjassa määriteltyjen ehtojen mukaisesti tarjouksessa ilmoittamallaan kalustolla. Tarjoajille on siten täytynyt tarjouspyynnön nojalla olla täysin selvää, että tarjotut reitit tulee pystyä tosiasiasa liikennöimään tarjotulla kalustolla. Tarjouspyynnössä on lisäksi todettu tarjouskilpailusta suljettavan aluksi ne tarjoajat, joiden ei tekniset, taloudelliset tai muut seikat huomioon ottaen voida arvioida selviytyvän tarjouspyynnön velvoitteista.

Todettakoon selvyuden vuoksi, että tarjouspyyntö ei ole ollut miltään osin epäselvä, vaan päinvastoin hankinnan kohteena olevien reittien ja vaaditun kaluston osalta hyvinkin selkeä. Kukaan muu yhdestätoista tarjoajasta ei ole jättänyt tarjousta sellaisille reiteille, joita ei tosiasiasa tarjoamallaan kalustolla kykenisi ajamaan.

Todettakoon lisäksi, että O&P Liikenne Oy ei ole myöskään ilmoittanut tarjouksessaan hankittavaksi ilmoittamansa ajoneuvon merkkiä tai mallia, joita tietoja hankintayksikkö on nimenomaisesti pyytänyt tarjoajia tarjouksessaan ilmoittamaan. Huolimatta siitä, että tarjoaja on ilmoittanut hankkivansa uuden ajoneuvon kyseisten reittien ajamista varten, tarjoajan olisi tullut tarjouksessaan ilmoittaa hankittavan ajoneuvon merkki ja malli. O&P Liikenne Oy:n tarjous on siten ollut tältäkin osin puutteellinen ja siten tarjouspyynnön vastainen.

Reitti 21

Hankintayksikkö on toiminut hankintalain vastaisesti valitessaan O&P Liikenne Oy:n liikennöimään reittiä 21.

Tarjouspyynnön reitti 21 on koskenut isolla ajoneuvolla ajettavaa reittiä, jossa oppilasmäärä ja arvioitu kilometrimäärä on ilmoitettu vaihtelevaksi.

O&P Liikenne Oy ei kuitenkaan ole tarjouksessaan tarjonnut kyseistä reittiä lainkaan, mutta hankintapäätöksessä on todettu kyseinen tarjoaja valitun palveluntuottajaksi myöskin reitille 21. Hankintalaki ei mahdollista tarjoajan valitsemista palveluntuottajaksi sellaiselle reitille, johon se ei ole jättänyt tarjousta tarjousten jättämiselle asetetussa määräajassa. Hankintapäätös on siten myös tältä osin virheellinen.

Yhteenveto

Tarjousten vertailussa tarjoajien tasapuolinen kohtelu voi toteutua ainoastaan, mikäli tarjoukset ovat keskenään yhteismitallisia ja vertailukelpoisia. Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi hankintayksikkö on tämän vuoksi velvollinen sulkemaan tarjouskilpailusta tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen, mikäli tarjouksen puutteellisuus tai tarjouspyynnön vastaisuus vaarantaa tarjoajien tasapuolisen kohtelun tarjousten vertailussa, ja kyseessä ei ole epäolennainen puute tai virhe.

VALO PARTNERS

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tarjoaja kantaa vastuun siitä, että sen tarjous on tarjouspyynnön vaatimusten mukainen. Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaate edellyttää, että tarjouksia arvioidaan sellaisina kuin ne on toimitettu hankintayksikölle tarjousten jättämiselle asetettuun määräaikaan mennessä.

Asiassa on edellä todetuin tavoin pidettävä selvänä, että O&P Liikenne Oy:n tarjous, sellaisena kuin se on toimitettu hankintayksikölle tarjousten jättämiselle varatun määräajan päättymishetkellä, on ollut tarjouspyyntöä vastaamaton reittien 1, 2, 3, 11, 12 ja 14 osalta. Tarjoajalta on pyydetty asiassa lisäselvitystä, johon selvityspyyntöön antamassaan vastauksessa tarjoaja on yksiselitteisesti vahvistanut sen, ettei kyseisiä reittejä ole mahdollista ajaa reiteille tarjotulla yhdellä ajoneuvolla, jonka ajoneuvon osalta tarjoaja ei myöskään ole ilmoittanut kaikkia pyydettyjä tietoja eli ajoneuvon merkkiä ja mallia. Tarjoajan tarjous on näin ollen ollut tarjouspyynnön vastainen tavalla, jolla on ollut merkitystä tarjousten arvioinnissa. Hankintayksikkö ei tämän johdosta ole voinut sallia tarjoajan tarjousten jättämiselle varatun määräajan jälkeen myöskään peruuttaa tarjousta valitsemiltaan reiteiltä 1, 3 ja 11, ja jättävän tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen voimaan reiteille 2, 12 ja 14.

Lisäksi O&P Liikenne Oy:n tarjouksesta ei käy ilmi heidän jättäneen tarjousta reitille 21, mutta tästä huolimatta hankintapäätöksessä on todettu heidät valitun sopimustoimittajaksi kyseiselle reitille.

Uuraisten Liikenne Ky kohteliaimmin pyytää hankintayksikköä kumoamaan hankintapäätöksen reittien 2, 12, 14 ja 21 osalta, hylkäämään O&P Liikenne Oy:n tarjouksen tarjouspyynnön vastaisena kyseisten reittien osalta sekä suorittaa tarjousvertailun uudestaan ja valitsee toiseksi edullisimman tarjouksen jättäneen Uuraisten Liikenne Oy:n kaikkien näiden reittien sopimustoimittajaksi.

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Helsingissä toukokuun 17. päivänä 2024

Uuraisten Liikenne Ky

Laati

Kiira Koponen

Kiira Koponen,
asianajaja, Helsinki

Uuraisten Liikenne Ky:n asiamiehenä